

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/107/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114222345
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114222345.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho č. 16, proti odporkyni: H. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., B. U. č. XXX/X, o zaplatenie 340,84 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 40C/44/2014-86 zo dňa 4. decembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 40C/44/2014-86 zo dňa 4. decembra 2015 vo výroku, ktorým okresný súd v ostatnej časti návrh zamietol, a vo výroku o trovách prvostupňového konania potvrdzuje.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

V nenapadnutom výroku ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zastavil podľa § 96 ods. 1 a 2 O.s.p. konanie o návrhu v časti o zaplatenie sumy 90,- Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania. V ostatnej časti návrh podľa § 52 a nasl. a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) zamietol. Zároveň týmto rozsudkom nepriznal odporkyni podľa § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že právny vzťah účastníkov mal spotrebiteľský charakter, a preto pri jeho posudzovaní treba brať zreteľ na jednotlivé ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/) a tiež údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/). Absencia daných náležitostí znamenala, že úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch), a preto bolo povinnosťou odporkyne zaplatiť len dlžnú istinu, teda 960,- Eur. Z navrhovateľom tvrdených skutočností a predložených listinných dôkazov bolo nepochybne preukázané, že odporkyňa ku dňu podania návrhu na začatie konania navrhovateľovi zaplatila 1.909,64 Eur, teda viac, ako bola povinná. Z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu na začatie konania okresný súd zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 90,- Eur a pokiaľ ide o zvyšnú uplatnenú sumu (250,84 Eur), návrh ako nedôvodný zamietol, keďže odporkyňa svoje povinnosti zo zmluvy riadne splnila. Napokon súd prvého stupňa vyhodnotil aj zmluvnú podmienku formulovanú v úverovej zmluve, na základe ktorej poskytoval veriteľ dlžníkovi službu spočívajúcu v odklade maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, a to za odplatu v sume 138,14 Eur, tak, že táto znamenala fakticky náklad súvisiaci s úverom a tento musí byť započítaný na istinu.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v zamietajúcej časti a vrátenia veci na ďalšie konanie. Zdôraznil, že zmluva o revolvingovom úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa na jej lícnej strane a tiež zmluvnými dojednaniami nachádzajúcimi sa na rubovej strane tej istej listiny. Zároveň obsah zmluvy tvorili aj prílohy, ktoré sú v zmysle článku 7 ods. 7.1 zmluvných dojednaní neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Odvolateľ zdôraznil, že Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavovalo nielen potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy, ale je súčasťou zmluvy ako takej. V zmysle ustanovenia článku 7, ods. 7.1 zmluvných dojednaní predstavuje toto oznámenie neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Súd prvého stupňa uvedenú skutočnosť nespochybnil (naopak nepriamo ju potvrdil tým, keď konštatoval, že náležitosti nezistil ani z obsahu zmluvných dojednaní). Nesprávne však ustálil, že ním označené náležitosti zmluva neobsahuje. Súd podľa názoru odvolateľa neposudzoval obsah zmluvy podľa všetkých listín, dokumentov a ustanovení, ktoré ju tvoria, teda aj podľa zmluvných dojednaní a oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Pokiaľ okresný súd konštatoval, že údaj o dni splatnosti úveru zmluva neobsahuje, navrhovateľ poukázal na fakt, že informácia o poslednej splátke vyplýva nielen zo splátkového kalendára vyhotoveného veriteľom (článok 4, ods. 4.6 zmluvných dojednaní), ale aj z Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Ďalej odvolateľ tvrdil, že zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli istina, úrok a poplatky tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky a poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a podobne. To však nie je prípad zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Pri rozpisovaní splátok na ich jednotlivé zložky (istina, úrok, poplatky) by nebolo možné reálne vypočítať výšku ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak totiž pre výpočet RPMN je rozhodujúca výška splátky a RPMN sa počíta na základe údajov uvedených v zmluve a platných v čase jej uzavretia, potom záver o rozpisovaní splátky znemožňuje tento výpočet. Pri výpočte RPMN by nebolo možné určiť, či do vzorca určeného na tento výpočet sa má použiť výška splátky istiny, splátky úroku alebo iných poplatkov. Rovnako tak zákon neurčuje, že pre účely tohto výpočtu sa jednotlivé rozpísané položky podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch majú spočítať. Výklad súdu popiera ďalej aj situácia, kedy suma pripadajúca na úhradu úrokov a na úhradu istiny sa postupne mení (t. j. pri anuitnom splácaní, pri ktorom každá splátka obsahuje inú časť určenú na úhradu istiny a úhradu úrokov). V takom prípade totiž nie sú dve rovnaké splátky istiny, splátky úroku a pod. Výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch by pri anuitnom splácaní viedol k neprehľadnosti zmluvy a popretiu informovanosti klienta. Na podporu svojej argumentácie navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/111/2014-166. Napokon nesúhlasil s argumentáciou súdu prvého stupňa ohľadom dohody o poskytnutí služby, keď odplatu za ňu považoval okresný súd za náklad súvisiaci s úverom. Uzavretie dohody o poskytnutí služby nepredstavovalo podmienku uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere alebo získania samotného úveru. V zmysle uvedeného potom nejde o také náklady, ktoré ustanovenie § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch zahrňuje do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok v zamietajúcom výroku a v závislom výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V nenapadnutom výroku ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že základný program sporového konania je formulovaný petítom návrhu na začatie konania, ktorým navrhovateľ požaduje ochranu jeho práv. Je výlučne na ňom, aby na účely úspešného uplatnenia žalovaného nároku prezentoval konzistentné

skutkové tvrdenia, ktoré zároveň podporí sumárom príslušných dôkazov. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení odporcu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

V posudzovanej veci bola žaloba zamietnutá s odôvodnením, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi účastníkmi absentovali údaje o konečnej splatnosti úveru a o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo malo za následok vznik domnienky, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň okresný súd poukazoval na rozpor oznámenia veriteľa týkajúceho sa parametrov úveru s obsahom zmluvy, ktorý dôkaz nemohol zhojiť nedostatky zmluvy uzavretej medzi účastníkmi. Prvostupňový súd vyčerpávajúco a logicky vysvetlil vo svojom rozhodnutí, v čom spočívali nedostatky predloženej zmluvy, pričom s jeho argumentáciou sa druhostupňový súd stotožnil.

Údaje určujúce základné parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru požadované kogentnými ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch musia byť v zmluve definované jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom tak, aby mal spotrebiteľ možnosť jednoducho zistiť, aká je výška úveru, prípadne aj dojednaného revolvingu, výška úrokovej sadzby, odmeny, ročnej percentuálnej miery nákladov atď.

Pokiaľ podstatné náležitosti zmluvy (a teda aj namietanú konečnú splatnosť úveru) obsahovalo až neskôr doručené oznámenie veriteľa o schválení úveru a toto nebolo podpísané aj dlžníkom, nejednalo sa o dvojstranný právny úkon a nebolo ho možné považovať za súčasť zmluvy uzavretej medzi účastníkmi. Ak odvolateľ argumentoval, že spomínané oznámenie je súčasťou zmluvy o úvere, s uvedeným sa nemožno stotožniť. Vzniku zmluvy predchádza ponuka, následná akceptácia znamená uzavretie zmluvy. Ak však táto akceptácia obsahuje nové podmienky, treba ju považovať za nový návrh na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka), pretože predstavuje (nový) jednostranný prejav vôle účastníka zmluvy. Krajský súd vyhodnotil oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany odporkyne. Oznámenie veriteľa obsahovalo dokonca v porovnaní so samotnou zmluvou odlišné údaje týkajúce sa výšky revolvingu (v zmluve sa uvádzala suma 506,17 Eur, v oznámení to bolo 577,93 Eur). Pokiaľ pri uzatváraní zmluvy nedošlo k obsahovo zhodnému prejavu vôle v otázke výšky revolvingu či prípadne ďalších skutočností a zmluva zároveň neobsahovala podstatné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z., potom nemal odvolací súd možnosť posúdiť vec inak, ako to učinil okresný súd. Za zavádzajúci považoval krajský súd aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedený v zmluve, ktorý bol síce totožný s údajom uvádzaným v neskôr doručenom oznámení veriteľa, avšak vzhľadom na vyššie spomínané rozdielne parametre úveru jednostranne určené veriteľom v oznámení bol zjavne vypočítaný nesprávne. Ak totiž veriteľ v oznámení o schválení úveru stanovil vyššiu sumu revolvingu (ktorá pri výpočte RPMN musí byť zohľadnená), musela byť aj ročná percentuálna miera nákladov vyššia.

Rovnako druhostupňový súd súhlasil s tvrdením okresného súdu, že zmluva musí obsahovať aj rozpis splátok nielen istiny, ale aj ostatných splácaných súm - úrokov a poplatkov. Uvedená požiadavka vyjadruje snahu informovať dlžníka o výške finančných prostriedkov, ktoré si požičiava, ako aj o prostriedkoch, ktoré splatí veriteľovi na úrokoch a poplatkoch.

Krajský súd sa stotožnil aj s posúdením dohody o poskytnutí služby, za ktorú požadoval odvolateľ odplatu a túto nepovažoval za náklad spojený s úverom. K uvedenému krajský súd navyše k argumentom okresného súdu dodáva, že aj prípadným prijatím tvrdení navrhovateľa by tento dlh bolo nutné považovať za splatený, keďže odporkyňa bola povinná z úverového vzťahu zaplatiť veriteľovi istinu v sume 960,- Eur a v skutočnosti mu splatila 1.909,64 Eur.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 (v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.), podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V odvolacom konaní nebol navrhovateľ úspešný, odporkyňa si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, resp. jej žiadne nevznikli, preto jej táto náhrada nebola priznaná.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.